

Становище

Относно: конкурсна процедура за заемане на академичната длъжност „доцент” по област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика, научна специалност Теория на възпитанието и дидактика (**Андрогогия и методика на възпитателната работа**)

Изготвил становището: доц.д-р Стефка Иванова Динчийска, член на НЖ

- **Данни за конкурса:**

Конкурсът за заемане на академичната длъжност „доцент” е в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика, научна специалност 05.07.01-“Теория на възпитанието и дидактика” (**Андрогогия и методика на възпитателната работа**). Обявен е в Държавен вестник, брой 47/06.06.2014г. от Университет „Проф. д-р Асен Златаров” за нуждите на катедра „Педагогика и психология” на Факултета по обществени науки.

Конкурсната процедура се провежда по Заповед на ректора на Университет „Проф.д-р Асен Златаров”- № РД-307/26.10.2017 г.

Становището е изготвено в съответствие със Заповед № РД- 351/28.11.2017 г., в която е отбелязано, че като критерий за оценка да се приложи „Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров”- Бургас” с последни изменения от 24.10.2013 г.

- **Данни за кандидата:**

Кандидат в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент” е д-р **Радка Мирчева Стаматова**.

Представеният от нея комплект от документи съответства на нормативните изисквания, заложи в ЗРАСРБ, Правилника за прилагането му, както и на ПУРПНСЗАД в Университет „Проф. д-р Асен Златаров”.

Приложената документация доказва, че д-р Радка Стаматова притежава богат педагогически опит, работила е последователно като директор на детска градина и учител в начален етап на образователната система. Успешно съчетава учителската си заетост с работа като експерт консултант на екологични клубове и хонорирован преподавател в Университет „Проф. д-р Асен Златаров”. За педагогическия й професионализъм свидетелства позицията, която заема: старши учител, както и грижите, положени за поддържане на висока професионална форма (защитила е Първа професионално-квалификационна степен), участва в различни обучителни курсове.

Обществено признание е получила като носител на званието „Учител на годината”, почетни отличия и грамоти за постигнати високи резултати и приноси в образователната дейност.

Защитила е докторска степен по Методика на обучението по природознание, 05.07.03.

Академичният опит на кандидата е в областта на методиката на обучението по природознание и родинознание.

Д-р Радка Стаматова има активно участие в национални и международни проекти, както и в клубна дейност, предимно екологично ориентирани.

Образователният, професионален и квалификационен профил на д-р Стаматова доказва нейния социален престиж, както и сериозната амбиция и стремеж за личностно израстване.

- **Оценка на научните и на практическите резултати и приноси на представената за участие в конкурса творческа продукция**

За конкурса д-р Стаматова е представила списък със 79 заглавия след защитата на докторската си дисертация, от които 5 в съавторство и 74 самостоятелни.

В конкурса за доцент кандидатката участва с публикации, които е систематизирала в следните академични жанрове:

Монографии – 5;

Студии – 20;

Статии – 19;

Доклади – 28;

Учебни помагала - 4;

Статии в национален вестник – 3.

Предложените публикации д-р Стаматова е класифицирала в няколко тематични направления:

- Дидактика -27;
- Методика на възпитателната работа – 25;
- Андрагогика – 20;
- Методика – 5;
- Други – 1.

Обективният анализ на научното творчество на д-р Стаматова очертава няколко тематични полета и съответни приноси.

Безспорен приоритет в научно-изследователските търсения и в практико-приложната дейност на кандидатката са актуални ключови проблеми, свързани с екологичното образование и възпитание на децата.

Всички статии, свързани с дисертационния ѝ труд (което е логично), както и материалите под № 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 24, 25, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 42,43, 46, 51, 80 са с основен акцент върху когнитивните схеми в развитието на детето чрез различни аспекти на екологичната проблематика в контекста на широк спектър от интерактивни и практически дейности.

Разумното съчетаване на теорията и практиката, на класическите учебни форми с иновативните е позволило изграждането на цялостна система за екологично образование и възпитание в начален етап на основната образователна степен.

Теоретичната осведоменост и практическа опитност на авторката е база за формиране на цялостната визия за екологично образование на децата 1-4 клас.

Д-р Стаматова е успяла убедително да заяви собствено разбиране за екологичната проблематика, подкрепяйки я с резултати от собствени експериментални изследвания и това придава специфичен авторски почерк и колорит на публикациите ѝ.

Ярко изразената пристрастност на д-р Стаматова към коментираната тема индуцира и интереса ѝ към проблемите на екологичното образование в прогимназиалния курс, изкристализирал в предложения примерен структурно-съдържателен модел.

Добре дефиниран масив от информация е предложен в няколко разработки, насочени към актуални дидактически проблеми: стимулирането на логическото мислене у децата (18, 26, 40, 59 и др.); самостоятелността при работа с книгата (6); проблемното обучение (10, 34); краеведският принцип (16,20); дидактическите ресурси на информационните технологии (23, 62); билингвизъм (66, 68); проверката и оценката на знанията (43); Монтесори и хумора в педагогическия процес (69, 74).

Прилежащите в това направление публикации са полезни за педагогическата практика, защото носят идеи за обогатяване на дидактическото пространство, предлагат възможност и за стимулиране на педагогическата креативност на учителите.

Актуални проблеми в областта на специалната педагогика са предмет на осем публикации (36, 37, 41, 44, 50, 61, 62, 63). Авторката извежда методически опит, в който се акцентира върху същностното и перспективното в успешното интегриране на децата със СОП, опит, който позволява трансфер при аналогични условия.

В периметъра на педагогическите търсения на д-р Стаматова са разположени и проблеми на възпитателната дейност (1, 2, 4, 5, 6, 8, 21, 23, 39, 47, 53, 54, 60, 67). Направени са методически интерпретации на значими социално-педагогически акценти: относно детската агресия, наркоманията, съчетани с практически идеи за преодоляването им.

Разгледани са въпроси, свързани с възпитаването на самостоятелност и хуманизъм у децата от начална училищна възраст; музикално-художественото развитие на децата, направени са коментари за връзката между театрално изкуство и естетическо възпитание.

В публикациите са намерили отражение и проблеми, касаещи специфични аспекти на семейството като възпитателен фактор и взаимодействието му от позицията на сътрудник на възпитателно-образователните институции.

Андрагогическата тематика е продукт на усилията на кандидата основно през последната година – 2014, в която са публикувани 8 материала (64, 71, 72, 73, 76,77, 78, 79). Специален интерес представлява информацията, кореспондираща с проблемите на педагогическата подготовка и реализация на учителите, техните теоретични и практически компетенции, ракурс, който е отражение на личния професионален опит на авторката от общуването със студенти от специалностите ПНУП, ПНУПЧЕ и воденето на студентски практики. Посочените публикации могат да се приемат като част от андрагогическата проблематика.

- **Критични бележки:**

Независимо от безспорните постижения на д-р Стаматова ще си позволя няколко сериозни критични бележки:

- първо, налице е некоректна типология на академичните жанрове, обозначените като студии продукти по своята същност и обем са статии;
- второ, изнасянето на личните данни на детето и майката (копия на епикризи, молба от родител) в разработка, предназначена за публична консумация, е законово недопустимо;
- трето, смушаваща е широката тематична амплитуда на представените разработки - дидактика, методика, специална педагогика, социална педагогика, андрагогика;
- четвърто, тематично част от публикациите са дефинирани като андрагогически, но съдържателно те са в областта на педагогиката (37, 47, 53, 55, 56, 60, 70);
- пето, извеждат се на преден план много категорично като научни постижения (37, 47, 53, 60, 62) идеи, които вече са споделени и от други автори;
- шесто, от цитиранията (18 на брой) тринадесет са на един и същи автор, две - от докторанти на същия автор.

- **Заключение:**

Считам, че научната продукция на д-р Радка Стаматова е значима, но е встрани от проблематиката на обявения конкурс. Количествено представената продукция отговаря на изискванията за хабилиране, но съдържателно тя е ориентирана приоритетно към методика на екологичното образование (в тази област е и Докторската степен - 05.07.03), дидактика и обща педагогика и, следователно, не съответства на профила на обявения конкурс, а от справката за конкурса е видно, че очакваната преподавателска заетост на доцента ще бъдат лекционни курсове по андрагогия и методика на възпитателната работа.

Професионалната биография и академичния опит на д-р Радка Стаматова показват, че тя реално би била полезна по посока на своята базисна компетентност в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по...

Посочените факти определят окончателното ми и категорично становище: нямам достатъчно основания да предложа на научното жури д-р Радка Мирчева Стаматова да бъде избрана за доцент по област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика, научна специалност 05.07.01 "Теория на възпитанието и дидактика" (Андрагогия и методика на възпитателната работа).

17.01.2018 г.

Становището е изготвено от .....
/доц. д-р Стефка Динчийска